

Leren over knollen, bollen en rokken

Kinderen kunnen niet vroeg genoeg kennismaken met alles wat groeit en bloeit. Als de interesse op jonge leeftijd is gewekt, is de kans groter dat zij ook later iets met groen gaan doen. Vanuit die gedachte is in Heemskerk een schooltuinenproject opgestart voor het basisonderwijs. Inmiddels doen tien van de dertien scholen mee.

Tekst: Monique Ooms | Fotografie: René Faas

Op basisschool De Bareel in Heemskerk zijn kinderen uit groep 5 tulpenbollen aan het planten in de schooltuin. Voordat er ook maar een bol de grond in gaat, legt 'opa' Kees Denneman eerst aan de kinderen uit hoe een tulpenbol in elkaar zit. Hij snijdt een bol doormidden en vertelt over de bloemaanleg, de rokken en het verschil tussen een bol en een knol. De kinderen luisteren geboeid. En ze onthouden ook wat Denneman vertelt, zo blijkt later. Nadat ze de tulpen in hun schooltuin hebben geplant, vragen we wat ze allemaal al weten over de tulp. "Een tulpenbol heeft wel vijfhonderd wortels", weet Jesse te vertellen. Romano heeft onthouden dat een bol 'rokken heeft als een ui' en dat de bollen 'met het kontje naar beneden' de grond in moeten. Sarah vindt het bollenplanten 'leerzaam' en

'heel leuk', en Julia vertelt dat bollen zo belangrijk zijn 'voor de natuur, de bijen en de honing'.

INTERESSE KWEKEN

Het initiatief voor het schooltuinenproject in Heemskerk komt van een groep tuinders. Jacques Henneman, Kees Denneman, Karel Poelgeest en Peter Sinnige zijn als vrijwilligers en 'plant-opa's' nauw betrokken bij het project. Cindy Henneman coördineert en begeleidt het schooltuinenproject vanuit Buurtcentrum D'Evelaer, gelegen in Heemskerkerduin, centraal in het lokale bollenkwekersgebied. Jacques vertelt: "Er zat geld in de pot van het buurtcomité en het idee voor het aanleggen van schooltuinen kwam op tafel. Op die manier kun je kinderen iets leren over alles wat groeit en bloeit en al op jonge leeftijd interesse kweken." Cindy vult aan:

"We willen kinderen leren dat groente niet uit de supermarkt komt. Bovendien willen we de bollenkwekers meer aandacht geven, zodat de bewoners en de gemeente Heemskerk waardering krijgen en houden voor dit prachtige tuindersgebied." Aanvankelijk deden er twee basisscholen mee. "Iedereen is zo enthousiast, ook de gemeente Heemskerk is een voorstander van het project. Zij hebben uitgesproken dat uiteindelijk alle basisscholen in de gemeente een schooltuin moeten hebben. Inmiddels zijn tien van de dertien scholen aangehaakt, waaronder Heliomare, de school voor speciaal onderwijs."

De schooltuin is simpel te realiseren. Kees: "Ergens aan de rand van het schoolplein haal je er wat tegels uit, je zet er iets van een hek omheen en je kunt aan de slag met planten en zaaien." Er gebeurt van alles rondom de schooltuinen, weet het team. "Kinderen gaan lekker experimenteren met het planten en verzorgen van hun gewasjes. In de klas planten ze een boon in een potje om het groeiproces te kunnen volgen. Dit jaar gaan ze voor het eerst ook aan de slag met witlofpennen en kamerplanten." En natuurlijk wordt er gewerkt met bloembollen. "Jaarlijks krijgen we zo'n 8.000 bollen per jaar aangeleverd, met name van onze hoofdsponsors de firma's Apeldoorn en De Waard uit Egmond-Binnen. Scholen halen de bollen op bij een centraal punt en de 'plant-opa's' helpen de kinderen met planten. Cindy: "In de klas krijgen ze al wat informatie over bloembollen en -knollen, daar bereiden we ze al een beetje voor." Tijdens het plantmoment weten de kinderen dan al in grote lijnen wat er gaat gebeuren. Het planten is altijd een klein feestje. "De kinderen vinden het fantastisch, ze lopen allemaal met een grote glimlach op hun gezicht", vertelt Kees enthousiast. Bij het schooltuinenproject hoort ook een

'Omdat ze met een echt product werken, blijft het ook hangen. Dat is leuker dan leren uit een boekje.'

excursie naar een kweker in Heemskerkerduin. Cindy: "De kinderen krijgen een rondleiding van de kweker, die vertelt hoe een bol van het land tot aan de vaas op tafel, de tuin of het balkon komt. We staan daar ook altijd met een standje vanuit de schooltuinen, om tekst en uitleg te geven over bollen en knollen." Karel vertelt: "De ouders die mee zijn ter begeleiding zijn meestal net zo onder de indruk als de kinderen. Mensen hebben vaak geen idee wat er allemaal gebeurt in de kassen en op het land, hoe bloembollen geteeld worden en hoe bolbloemen op de markt komen. Dit is een mooie kans om ons verhaal op een positieve manier voor het voetlicht te brengen."

Om ook het ondernemerschap bij kinderen te stimuleren, mogen kinderen de bloemen die de bollen in het voorjaar produceren verkopen. Cindy vertelt: "Daaromheen kun je leuke lessen organiseren, waarbij je ingaat op vragen als: wat mag een bos tulpen kosten, hoeveel stelen zitten er dan in, wie zouden de bloemen willen kopen, hoe ga je ze verkopen en wat ga je doen met het geld dat je verdient? Daar steken de kinderen echt iets van op. Omdat ze met een echt product werken,

blijft het ook hangen. Dat is leuker dan leren uit een boekje." Eén keer per jaar wordt, in samenwerking met het Cultuurhuis Heemskerk, een tentoonstelling rondom bloembollen georganiseerd in het gemeentehuis. Hiervoor maken de kinderen onder andere tulpen van crêpepapier, tekeningen en verslagen met foto's en quotes van hun project.

VEEL PLEZIER

Rondom het schooltuinenproject is ook een website gelanceerd (www.schooltuin.evelaer.nl) waar scholen allerlei informatie vinden over het project en wat er in dat verband allemaal wordt georganiseerd. Op de site staan ook filmpjes van de excursies, die een goed beeld geven van de sfeer en het enthousiasme waarmee het project is omgeven. De 'plant-opa's' hebben er ook veel plezier in. Kees: "De reacties van die kinderen zijn zo heerlijk. Soms weten ze je ook goed te raken. Afgelopen voorjaar zei een meisje tegen me dat ze de tulpen 'op het graf van haar moeder zou leggen'. Dan ben je wel even stil. Gelukkig hebben de bloemen meestal een veel blijere bestemming. Wat vooral mooi is dat je ziet dat de kinderen er zo in opgaan. Dat kan alleen maar positief zijn voor ons vak." 🌱

